

DZIENNIK POMORSKI

PRZEDPŁATA:

Miesięcznie w ekspedycji	2,55 zł.
Z odnośniami i w agencjach	2,65 "
Na pocztę, już z odnośniami	2,89 "
Kwartalnie w ekspedycji	7,65 "
Na pocztę, już z odnośniami	8,67 "
Strajki i inne wypadki zwalniają Wydawnictwo z dostarczania numerów bez zwrotu części kwoty abonentowej.	

OGŁOSZENIA:

na 4 stronie 6 lam. od wiersza mm. lub jego miejsca 15 gr., na 3 str. 30 gr., na 2 str. 60 gr. Dla W. M. Gdańska te same liczby w gułdach. Tłumaczenia i ogł. skomplikowane o 20 proc. drożej. Ogł. z innych krajów płatne tylko w walucie tychże. Terminowego ogłoszenia — — — — — się nie gwarantuje. — — — — —
Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9 przed poł.

Piątek: Medarda b.
Sobota: Prim. i Felic.

CHOJNICE, sobota, dnia 9. czerwca 1928 r.

Słońca wschód 3.38 zachód 20.21
Księżyc wschód — zach 9.48

Zli doradcy.

„Dziennik Bydgoski” rozpisal się o złych doradcach obecnego rządu, którzy radzili mu rozsadzić układ partyjny, starego Sejmu i stworzyć coś nowego. Rząd spodziewał się po nowym Sejmie, że będzie miał w nim główny głos, a tymczasem się pomylił. Wyszło coprawda z wyborów wielkie rządowe stronnictwo, ale za to z reszty Sejmu niema rząd pociechy. Prawica jest prawie zniszczona, a partje lewicowe wraz z mniejszościami zostały ogromnie wzmocnione. Stronnictwa rządowe a głównie jedynka niema się właściwie na kim oprzeć. Z prawicą wzięła rozbrat, lewica jej niechce, a partj środkowych niema, bo zostały prawie zupełnie wyniszczone. A zresztą sama jedynka trzeszczy jako z rozmaitych żywiołów złożona.

Gdyby rząd miał lepszych doradców, z pewnością byłby sprawą inaczej pokierował. A fałszywe rady owych złych doradców polegają na tem, że radzili rządowi kupować zycielność wyborców, zamiast oprzeć się na jakimś wyraźnym programie. Rząd myślał, że wystarczy oprzeć agitację na nazwisku marszałka Piłsudskiego i mocnym rządzić, i przyrzec poprawę porządków w kraju. Skończyło się na tem, że przeciwnicy rządowi i prawicy wyzyskali agitację wyborczą rządu przeciw prawicy i dotychczasowym stronnictwom do swoich celów i wygrali.

Równocześnie zwraca „Dziennik Bydgoski” uwagę, że agitacja wyborcza nie była w zgodzie z podstawami prawnymi. Minister Składkowski zastrzegal się przeciwko nadużyciom wyborczym i należało mu wierzyć, że o nich nie wiedział, o ile były. Ale o tych nadużyciach milczeć nie wolno, by ich przy następnych wyborach unikano, bo prawo, złamane z jakiegokolwiek przyczyny, nasiąka zarazkami bezprawia i społecznego rozprężenia.

Tak powiada powyższa gazeta i my się na te wywody prawie w zupełności piszemy. Ale jak zwykle, gdzie jest jakaś dyskusja, prawda leży w środku. A ta prawda polega na tem, że trzeba było najpierw zmienić ordyn. wyborczą, zanim się nowy Sejm wybierało, albo też trzeba było poprzedni Sejm rozwiązać niebawem po przewrocie majowym. Wszyscy się na to godzimy, że Sejmy na dotychczasowych podstawach się przeżyły, bo miały dla siebie zawiele praw i swobód i nie umiały ich uszanować wobec narodu i rządów, które to ostatnie miały za mało praw i były pilką, rzucaną na wszystkie strony przez namietności sejmowe. Trzeba było zatem naszym zdaniem zamiast chwilowych dekretów, umacniających rząd postarać się jeszcze za starego Sejmu o zmianę konstytucji, ażeby można było oprzeć wybory nowego Sejmu na nowej ordynacji wyborczej. Nie wchodzimy w to, dla czego naprawę konstytucji odłożono, czy to się zrobić nie dało po myśli rządu, czy były inne przyczyny, dość, że rząd oparł nowe wybory na starej ordynacji wyborczej.

W to miejsce puścił w ruch aparat rządowy myśląc, że nazwisko marszałka Piłsudskiego wystarczy za hasło do zwycięstwa światopoglądu obecnego rządu. Tymczasem się pokazało, że to hasło było niewystarczającym. Udało się coprawda rozbić prawicę, rozstrzygającą dotąd o losach państwa, ale lewicy rozbić się nieudało, owszem wzmocniło się ją nawet.

Minister spraw wewnętrznych Składkowski zalił się na lewicowe partje chłopskie, że sztandar mar. Piłsudskiego zdradziły. Prawdziwe to, ale świadczy właśnie o tem, że przeceniano przy wyborach urok marszałka Piłsudskiego. Chciano z niego zrobić program narodowy, a przekonano się po niewczasie, że program taki nie wystarczy. Byłby może wystarczył bezpośrednio po przewrocie majowym, kiedy jeszcze lewica myślała, że marszałek Piłsudski będzie prowadził lewicowe

Sejm polski.

Budżet ministerstwa komunikacji.

Na środowym posiedzeniu Sejmu omawiano budżet dochodów i wydatków ministerstwa ruchu w Polsce na lądzie i na morzu, a przedewszystkiem naszych kolei. Sprawozdanie zdawał poseł z partji socjalistycznej p. Kaczanowski, który zeznał, że wydajność naszych kolei znacznie się poprawiła i wynosi obecnie trzyczwarte tego, co przed wojną. Domagał się zaprowadzenia większych oszczędności w ten sposób, ażeby reperacje taboru i sprzętu kolejowego przeprowadzać we warsztatach kolejowych, a nie prywatnie. Można by w ten sposób zaoszczędzić przeszło 20 milionów zł. Chadecja domagała się przwspieszenia

objęcia kolei na prywatny rachunek i uporządkowania dochodów urzędniczych. Poseł Chadziński z enpeeru chwali rozwój kolejnictwa ale sprzeciwia się komercjalizacji, to jest przejścia kolei na prywatny rachunek. Równocześnie domaga się dalszych obniżek taryfy dla wzmocnienia wywozu węgla, jak wogóle obniżyć taryfy przewozu innych produktów, zwłaszcza żywnościowych przy równoczesnym skasowaniu premij dla wielkiego przemysłu. Mówca cieszy się dalej z budowy kolei z Bydgoszczy do Gdyni i z Kalet do Inowrocławia, bo to są ważne linje dla naszego życia gospodarczego.

Minister Zaleski rzeczoznawcą w sprawie mniejszości.

Na środowym posiedzeniu Rady Ligi Narodów został minister Zaleski wybrany na sprawozdawcę w sprawie zatargu o mniejszości albańskie wywołanego pomiędzy Albanją a Grecją. Rząd albański skarżył się w Lidze Narodów na Grecję, że prześladowuje u siebie mniejszości albańskie. Sprawa ta będzie miała zasadnicze znaczenie, ponieważ chodzi o rozstrzygnięcie, czy obce państwa mają prawo mieszać się do spraw swych ziem w obcym państwie, czy nie. Rzeczoznawca grecki Politis stanowczo zaproteutował przeciwko takiemu mieszanju się, ponieważ sprzeci-

wia się to regulaminowi Ligi Narodów, a powtóre, że sprawa mniejszości narodowych przybrała w ostatnim czasie takie rozmiary, że stała się wręcz niebezpieczeństwem dla Europy.

Ku rozstrzygnięciu właśnie sprawy wybrany został na sprawozdawcę minister Zaleski, co Niemców strasznie oburza. Niemieckie gazety piszą, jak można było na sędzię rozjemczego wybierać przedstawiciela narodu, który sam jest oskarżonym. Tak samo protestują stanowczo przeciwko wywodom Politisa jako krzywdzącym rzekomo prawa, zagwarantowane mniejszościom.

Wyrok na 136 komunistów.

W poniedziałek w Białymstoku w sądzie okręgowym zapadł wyrok w procesie przeciw komunistom. Dwóch; skazano na 8 lat ciężkiego więzienia, trzech na 7 lat, 13 na 6 lat, 17 na 5 lat, 13 na 4, 22 komunistów na 3 lata, 15 na 2 i pół, 5 na 2 lata, 9 na jeden rok, zaś 26 uniewinniono.

Po ogłoszeniu wyroku skazani urządzili burzliwą demonstrację i zaczęli śpiewać międzynarodówkę.

Cziczerin zamierza ustąpić.

Bolszewicki komisarz spraw zagranicznych Cziczerin zamierza ustąpić z powodu choroby nerwowej. Strasznie go podobno męczy walka, którą zmuszony jest prowadzić z prezesem czrzwyczajki Menżyńskim.

Co p. Waldemaras robi w Genewie?

Minister litewski p. Waldemaras oświadczył w Genewie przedstawicielom prasy, że Litwa nie uznaje rozstrzygnięcia konferencji ambasadorów w sprawie Wilna, a jeżeli przybył do Genewy to chyba po to, ażeby poskarżyć się przed Radą Ligi na „niesprawiedliwe” wydalenie obywateli polskich do Litwy.

rządy, a oprze się przynajmniej na stronnictwach ludowych. Ale gdy wszedł w stosunki, gdy pojechał do Nieświeża i tam popijał stary miód z Radziwiłłami, już wówczas zaczęto szemrać i dotychczasowa duchowa spójnia pomiędzy nim a jego wielbicielami ludowymi w mieście i na wsi zaczęła się rozluźniać.

Można było zatem z góry przypuszczać, że urabianie wyborów do Sejmu pod hasłem marszałka Piłsudskiego jest rzeczą ryzykowną.

Ryzykowną były dla tego, że wyborcy katolicy nie dowierzali programowi rządu, a już było rzeczą pewną, że w byłym zaborze pruskim, a więc na Pomorzu i wPoznańskim większość pozostanie wierną dotychczasowym stronnictwom ze względu na ich wypróbowany charakter katolicki.

Gdyby się wybory były udały, — dobrze, ale

Czy Czangtsolin nie żyje?

Z Londynu donoszą, że wiadomość o śmierci wodza wojsk północnych, jest według wszelkiego prawdopodobieństwa prawdziwą. Bomba go zraniła tak ciężko, że w poniedziałek wieczorem nastąpiło gwałtowne pogorszenie, które spowodowało niebawem śmierć.

Wojska północne które nie zdążyły ująć do Mugdeny, są zupełnie zdemoralizowane. Pod Tientsinem musiały się oddziały wojsk europejskich zabarykadować, ażeby zabezpieczyć się przed hordami dziczaliami, które tam mordują i plądrują miasto. Ruch pomiędzy Tientsinem a Pekinem przerwany.

Ostatnie wieści głoszą, że Czangtsolin żyje. Japończycy objęli komendę nad Mugdenem i zaprowadzili stan oblężenia.

Sterowiec „Italia”.

Wiadomość radjotelegr. o rzekomem wylądowaniu sterowca „Italia” nie została jeszcze dotąd potwierdzoną. Przypuszczać jednak należy, że załoga wylądowała i to albo na Nowej Ziemi, albo na ziemi Franciszka Józefa 11 lipca udając się tamdotąd łamacze lodów i samolot.

że się nie udały, jest złe. Mówi się o rozwiązaniu Sejmu. Nic łatwiejszego nad to, ale czy nowe wybory wypadłyby lepiej, to wielkie bardzo wielkie pytanie. Obecny Sejm jak się pokazuje, nie pójdzie po myśli i zamiarach rządu przy najważniejszych zagadnieniach państwowych. a przedewszystkiem przy naprawie reformy wyborczej. Lewica nie zgodzi się bowiem na to, ażeby prawo wyborcze obcięło jej prawa.

Być może, że rząd ma najlepsze chęci wytrwać ze Sejmem, ale co będzie, gdy Sejm odmówi poparcia przy reformie wyborczej, Konkordacie ze Stolicą św. i t. d.?

Co będzie, pokaże najbliższa przyszłość. W każdym razie Sejm obecny zawiódł oczekiwania rządu, a że do tego przyszło, temu winni istotnie — zli doradcy.

SPRAWY POLSKIE.**Dla czego są oni tak na Polskę zawzięci?**

Sowiety wydały rozporządzenie pozwalające się szerzyć na obszarach Rosji wszelkim sektom z wyjątkiem religii katolickiej. W miejsce religii katolickiej najwyższe łaski ma wyznaczenie żydowskie jako że rząd sowiecki jest przeważnie masonsko - żydowski. Wolno zatem w Rosji Pana Boga i Matkę Boską chwalić, ale nie według nauki Zbawiciela, ale według nauki, stworzonej przez heretyków baptystowskich, marjawickich, przez metodystów, przez prawosławnych a wreszcie przez Żydów. Nie wolno tego jedynie robić po katolicku, ponieważ belzebub bolszewicki boi się Pana Boga w Jego świętej nauce i Jego Świętych Pańskich. A ponieważ Polska jest krajem nawskroś katolickim, to gazety bolszewickie żądają, że ostatni duchowny rzymsko - katolicki mówiący po polsku, musi zniknąć z obszarów Unji sowieckiej.

Moskwa wywiera nacisk na sowiet ukraiński, by usunął z Ukrainy księży katolickich polskiego pochodzenia, nawet gdyby mieli za sobą dziesiątki lat pracy.

Wielki zlot harcerzy.

W połowie maja uchwalono na walnym zjeździe harcerzy, urządzić zlot narodowy w r. 1929 w Poznaniu z racji odbywającej się tam w tym czasie Powszechnej Wystawy Krajowej. W czasie Zielonych Świątek oglądała osobna delegacja harcerstwa wszelkie obszary podmiejskie, nadające się pod obóz Złotu Narodowego. Zlot ten prawdopodobnie będzie dobrze obsesany. Ma się na nim zgromadzić około 6000 polskiej młodzieży harcerskiej.

Co mówi marszałek Senatu Szymański o położeniu w Polsce?

Pan marszałek Senatu dr. Szymański stał się z chwilą, gdy został marszałkiem, znaczną osobistością, i dla tego, gdy brał udział w zjeździe lekarzy słowiańskich w Pradze, zgłoszono się do niego z czeskiego dziennika „Ceske Slovo“ o wywiad. Pan marszałek wywiadu udzielił i powiedział mniej więcej: „Stronnictwa przeciwstawione jak narodowa demokracja, chrześcijańska demokracja i „Piast“ straciły trzy czwarte mandatów i stąd dla tego zwycięski rząd nie będzie miał przeszkód w prowadzeniu swej dotychczasowej polityki gospodarczej i zagranicznej, a co Sejm zepsuje, to Senat naprawi, bo tam przewaga rządu jest większa jeszcze.“

Na zapytanie, jak naród patrzy na Sejm i Senat, oświadczył p. marszałek że naród patrzy i czeka, czy nasze Izby ustawodawcze potrafią zrozumieć położenie obecne. Przedewszystkiem chodzi o taką zmianę konstytucji, któraby wzmocniła rząd a skasowała istniejące wciąż jeszcze sejmowładztwo. Dotychczasowa konstytucja obezwładniła właściwie poprzednie rządy marszałka Piłsudskiego i uniemożliwiła mu przyjęcie Prezydentury Państwowej.

Na zapytanie o zdrowie marszałka Piłsudskiego, p. marszałek Szymański podniósł, że takowe stale się polepsza.

W sprawie stosunków polsko - litewskich, nadmieniał p. marszałek, jako pochodzący z Kresów Wschodnich, że niema mowy o tem, ażeby Litwini mogli mieć jakieś prawa do ziemi wileńskiej. Miasto to jest nawskroś polskie, tak dalece, że w ciągu ostatnich paru lat słyzałem w Wilnie język litewski na ulicy zaledwie 5 razy. Wszyscy tam mówią po polsku, a mniejszości, jak Rosjanie i starsi Żydzi posługują się językiem rosyjskim. W ostatnim czasie i tu się dużo zmieniło na lepsze, ponieważ Żydzi coraz więcej posługują się mową polską.

JULJUSZ VERNE.

W płomieniach Indyjskiego buntu.

70)

XVI.

BŁĘDNY OGNIK.

Nana Sahib ukrywał się w paalu przez cały miesiąc, od 12. marca do 12. kwietnia. Chciał wywieść w pole władze angielskie, aby zaprzętały poszukiwań lub zwróciły je na fałszywe tory.

Wprawdzie obaj bracia nie wychodzili we dnie, ale za to wierni ich towarzysze przebiegali wioski i siedziby, zapowiadając mieszkańcom w tajemniczych słowach pojawienie się „potężnego mult“ półboga, półczłowieka i przysposobiali umysły do narodowego powstania.

Z zapadnięciem nocy Nana Sahib i Balao Rao opuszczali swoje schronienie, zapuszczając się aż na wybrzeża Nerbuddy. Chodzili od wsi do wsi, od paalu do paalu, oczekując chwili w której bez wielkiego niebezpieczeństwa będą mogli występować w posiadłościach radzów, zawojowanych przez Anglików. Nana Sahib wiedział dobrze, że wielu współniezależnych radzów, niewidzących obcego jarzma, chętnie się z nim połączy, aby je z siebie zrzucić. Teraz jednak pragnął wpięty pozyskać sobie ludność Gudwany. Nadzieje go nie zawiodyły. Barbarzyńcy Bilowie, koczujący Kundysi i Gundowie, wszyscy prawie równie dzicy jak polinezyjscy ludożercy gotowi byli do powstania na każde jego wezwanie. Przez przeczność dał się poznać tylko kilku wo-

Wilno przed Radą Ligi Narodów.**Przyznanie Wilna Litwie byłoby szaleństwem.**

Na środowym popołudniowym posiedzeniu Rady Ligi Narodów rozstrzygnięta została tymczasowo sprawa zatargu polsko - litewskiego o Wilno. Uchwalono jednogłośnie za wyjątkiem Waldemarasa rezolucję ministra Chamberlaina, że na najbliższej sesji Rady Ligi musi być poruszony całokształt stosunków politycznych polsko litewskich. Odrzucono zaś jednogłośnie wniosek Waldemarasa, ażeby na przyszłym posiedzeniu ograniczono się tylko do omawiania stosunków polsko - litewskich. Minister Chamberlain oświadczył we wtorek przedstawicielom gazet angielskich, że podczas pobytu w Londynie nie udzielał Waldemarasowi żadnych obietnic, owszem zalecał mu, ażeby jak najprędzej postarał się o nawiązanie z Polską prawidłowych stosunków. Następnie zeznał min. Chamberlain, że uważałby przyznanie Wilna Litwie za wielkie szaleństwo, które stworzyłoby źródło bezustannego niepokoju

w Europie wschodniej.

Stwierdza też p. minister, że sprawa Wilna była najważniejszą sprawą obecnej sesji Rady Ligi.

Sprawozdanie o całokształcie politycznych stosunków Litwy z Polską na przyszłej sesji otrzymał do opracowania dotychczasowy referent Holenderczyk Blokland.

Gazety francuskie pocieszają ministra Zaleskiego, że odniósł w Lidze moralne zwycięstwo, ale daleko większe byłoby zwycięstwo gdyby Liga rozporządzała wojskiem i poskromiła Litwę. Właśnie brak takiego brata rozzuchwala dzieciaka litewskiego. Na posiedzeniu Ligi kpił on sobie z całego posiedzenia Rady przez 3 godziny. Tak piła gazety francuskie.

Tak na przykładzie Wilna pokazuje się słabość Ligi. Gdyby Polska nie była związana w niej z Europą, miałyby wobec Litwy ręce wolne.

Prowokacja Gdańska.

Urzędy celne gdańskie zatrzymały pod Schiewenhorst przy ujściu Wisły dwa polskie statki, idące z portu tczewskiego a mające ładunki 1360 ton węgla, który przeznaczony był dla Norwegji. Urzędnicy twierdzą, że Schiewenhorst nie jest uznany jako droga celna, jakkolwiek statki polskie dowożą do tego portu już od kilku lat bez

przeszkód.

Właściciele statków, „Polskie przedsiębiorstwo handlowe „Żegluga Wisła — Bałtyk“ w Tczewie zwróciło się już ze skargą do władz polskiej marynarki wojennej z prośbą o ochronę statków, ponieważ zachodzi tu podejrzenie, że chodzi o zniszczenie portu w Tczewie.

Socjaliści niemieccy za wielką koalicją.

Na środowych obradach zarządu i wydziału niemieckiej partji socjalistycznej w Kolonii uchwalono wziąć na siebie odpowiedzialność za tworzenie rządu niemieckiego na podstawie wielkiej koalicji. Prezydent rajchstagu Loebe i poseł Mueller z Franken, mieli w czwartek konferować w tej sprawie z Prezydentem Hindenburgiem

Socjaliści żądają dla siebie 5 ministrów, w tem kanclerza, ministra spraw wewnętrznych i ministra skarbu. Narodowi ludowcy Stresemanna stawiają za główny warunek połączenia się z socjalistami, że ci niebędą chcieli przeprowadzać zmian w organizacji armji na sposób austriacki.

Sprawa Wilna w Lidze Narodów.

Minister Chamberlain oświadczył w Genewie we wywiadzie z przedstawicielami gazet angielskich, że nazwanie Wilna stolicą Litwy jest warjactwem. Dalej miał minister Chamberlain nazwać stanowisko Waldemarasa prowokacyjnym, któremu należy kres położyć. Coby powie-

dział naprzykład świat, gdyby Niemcy miały nazwać alzacki Strassburg swoją stolicą. Jest prosto niedopuszczalnym, ażeby się niepokój w zakątku obszarów tak niebezpiecznych, jakimi są Kresy Wschodnie.

Mussolini o stosunkach francusko-włoskich.

Prezes włoskich ministrów Mussolini wygłosił we wtorek w Senacie włoskim mowę, w której rozwiódł się o stosunkach włosko - francuskich. Powiedział pomiędzy innymi, że w sprawie Tangeru nastąpił układ z Francją, co przyczynić się może do szczęśliwego sojuszu pomiędzy

obu krajami. Uregulowanie wzajemnych stosunków pomiędzy obu narodami jest czynem koniecznym dla stałego pokoju. Stosunki gospodarcze pomiędzy obydwojma narodami posunęły się znacznie naprzód i są dobrą zapowiedzią w możliwym pochodzie ewilizacyjnym.

Chamberlain i Briand ostrzegają Jugosławję i Włochy.

Posłowie jugosłowiańscy oraz włoscy w Londynie i w Paryżu zostali powiadomieni przez Chamberlaina i Brianda, że Europa jest zaniepo-

kojona wybuchem zatargu jugosłowiańsko-włoskiego. Posłowie obydwojch mocarstw przyrzekli przesłać przestrożę obu polityków swym rządóm.

W każdym razie panuje żal ogólny nad rozbratem polsko - litewskim i jest nadzieja, że ten rozbrat rychlej czy później się zakończy, ponieważ to są nasi bracia, z którymi wspólnie przeżyliśmy ciężkie czasy.

ZE ŚWIATA.**Dziwne znaki na niebie sowieckim.**

Z Rosji nadchodzą wiadomości, jakoby się

dzom najpotężniejszych plemion, mógł jednak przekonać się, jak wielki wpływ wywierał sam już urok jego nazwiska na miliony Hindusów, zamieszkujących wewnętrzne wyżyny Hindostanu.

Za powrotem do paalu, obaj bracia opowiadali sobie o wszystkim co widzieli, słyszeli lub zrobili. Wracający ze swych wycieczek towarzysze zapewniali ich, że duch buntu przeciągał jak burzliwy wiatr ponad doliną Nerbuddy. Gundowienie pragnęli niczego goręcej, jak z swoim wojennym góralskim okrzykiem „kisri“ rzucić się na wojskowe obozy prezydentury.

Ale odpowiednia chwila jeszcze nie nadeszła. Nie dość tego podburzyć ludność mieszkającą między górami Sautpurr i Vindhya, trzeba było, aby wzniesiony pożar szerzył się coraz dalej, aby wsie i miasta Bobalu, Malwy i Bundelkundu i rozległe królestwo Scindia, stały się jakby niezmiernym stosem pożarnym czekającym tylko podpalenia. Ale pod tym względem przeczony Nana Sahib nie chciał spuścić się na nikogo i pragnął osobiście odwiedzić dawnych stronników powstania z 1858 roku, którzy nie wierzyli wcale w jego śmierć i spodziewali się, że lada dzień się ukaże.

W miesiąc po przybyciu do paalu Tandit, Nana Sahib uznał, że może rozpocząć działanie; sądził, że do tego czasu musiano uważać za fałszywą pogłoskę o pojawieniu się jego w prezydenturze. Wierni szrymierzeży zawiadamiali go o wszystkich postanowieniach gubernatora z Bombaju, wydawanych w celu schwytania go. Rybak z Aurungabadu, dawny jeniec Nany, padł pod morderczym jego ciosem i nikt się nie domy-

ślał, że uciekający fakir był to nabob Dandu Pant, na którego głowę nałożono cenę. W tydzień później pogłoski ucichły, pragnący otrzymać 2000 funtów nagrody stracili wszelką nadzieję o Nana Sahibie przestano mówić.

Nabob mógł zatem odbywać swe powstańcze wycieczki, nie obawiając się być poznany. Przywdziewał ubiór „webra, jużto prostego rajota i sam lub z bratem zaczął zapuszczać się ku północy, na drugą stronę Nerbuddy, a nawet aż po zachodzie stoki gór Vindhya.

Szpieg, któryby śledził wszystkie jego kroki, zaraz po 12 kwietnia, znalazłby go w Indorze, w stolicy królestwa Holkaru. Tu zachowując najściślejsze incognito, Nana Sahib znosił się z liczną ludnością, zajętą w polach uprawą maku. Pod szatą hinduskiego wieśniaka ukrywali się tu zbiegowie z szeregow armji krajowców, Sipaje i inni odważni fanatycy. — Stamtąd dostał się do Suari, gdzie wznoszą się bardzo ciekawe starożytne budowle. Są to tak zwane „topes“, grobowce, pokryte półkolistymi kopułami, tworzące główną grupę Saldhary w północnej stronie doliny.

Z tych grobowców pomników, z tych mieszkań umarłych w których ołtarze poświęcone buddyjskim obrządkom pokryte są jakby kamieniami parasolami, z tych mogił próżnych od tyłu wieków, na głos Nany Sahiba wyszły setki zbiegów, ukrywających się w tych ruinach przed straszem odwetem Anglików; dość było objaśnień jednym słowkiem czego nabob od nich żąda, a najniezawodniej na jedno skinienie zerwałiby się jak jeden człowiek, aby walczyć z najeźdźcami.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

OSTATNIE WIADOMOŚCI.

skiej Prawdy" i „Orla Czarnego" które nawołują ludność do zbrojnego powstania, obalenia rządów sowieckich i przywrócenia monarchji. W gubernji ataman Dziergacz rozbił silne oddziały czerwone, przyczem wielka część krasnoarmiejców przeszła na stronę oddziałów kontrrewolucyjnych. W garnizonach w Moskwie i Smoleńsku znaleziono u żołnierzy ulotki „Bractwa Rosyjskiej Prawdy". Żołnierze uniewinniają się, że chcieli się ubezpieczyć na wypadek, gdyby się dostali w ręce powstańców. Najlepszy to dow. że jest źle ze sowietami, skoro ich własni żołnierze powątpiewają w ich trwałość.

Parlament francuski nie idzie na sznurku niemieckim.

Nowy francuski parlament został utworzony przy obecności wszystkich ministrów. Najstarszy wiekiem poseł Sibille przewodniczył mu i powiedział, że w Europie nie będzie prędzej spokoju, do póki Niemcy się nie poprawią. Przedewszystkiem Niemcy drwią sobie ze swych zobowiązań, bo nie placą szkół wojennych, do jakich się zobowiązali traktatem wersalskim. Wskutek tego oporu niemieckiego zmuszona była Francja do zaciągnięcia pożyczki i uchwalenia wielkich podatków. Równocześnie wzywał mówca Francuzów do zgody i jedności. Ta zgoda wydała już błogosławione owoce, bo naprawiła pieniądze francuski i zjednoczyła naród francuski do wspólnej pracy około ulepszenia gospodarstwa francuskiego, tak że Francja zaczyna zajmować znowu wśród narodów europejskich swe dawniejsze przodujące miejsce.

WIADOMOŚCI KOŚCIELNE.**Katolicyzm w Indiach.**

Delegat apostolski dla Indji, msgr. Mooney, ogłasza, że liczba przebiegająca na Iono Kościoła katolickiego w Indiach rocznie wynosi 35.000 osób. Indje, które posiadają trzy miliony katolików liczbą przewyższają pod tym względem zjednoczone kraje Anglii, Szkocji i Walji. Dalszy rozwój katolicyzmu w Indiach zależy od rozwiązania wielu zagadnień, wobec których Europejczy katolicy nie mogą zachować się obojętnie.

Zachodzi potrzeba tworzenia organizacji dla katolików w Indiach, przynajmniej w wielkich miastach. Za przykład tu posłużyć może doskonały rozwój organizacji katolickich na Cejlonie.

Przez moje szkieleto.

Po sąsiedzku.

Pracuję jak wół. Całą pensję żonie oddaję. Przestałem wypijać ulubioną codzienną szklaneczkę piwa. Ograniczyłem się w papierosach. A jednak nigdy nie było u mnie pieniędzy. Czasami nawet brakowało co w garnek włożyć. Do tego żona każdego niedzieli beczała.

— Jakież z tobą życie? W starym płaszczu muszę chodzić, w rozdeptanych trzewikach, w pognieconym kapeluszu! O soboty tylko myślisz, żona cię nie obchodzi. Patrz, Pempuszkowa co kwartał coś nowego sobie kupuje. O, ja nieszczęśliwa!

Pempuszkowie to nasi sąsiedzi. On zarabia o jedną trzecią mniej niżeli ja, mają dwoje dzieci więcej, a jednak stanowczo lepiej im się wiodło. Oczywiście martwiłem się naszą gospodarczą niezaradnością i ciągle myślałem nad jej możliwymi przyczynami. Nadaremnie.

Wczoraj cały dzień spędziłem w domu. Podczas śniadania weszła do pokoju Mania, córka Pempuszków, z filiżanką w rękę i wyrecytowała jednym tchem:

— Mamusia kazała prosić, żeby pani była tak dobra i pożyczyla jej trzy łyżki cukru.

Żona wyspała pełną filiżankę. Nie minęło pół godziny a Mania przyszła po mąkę, potem po ocet, potem po sól, potem po kartofle. Pod wieczór wyliczyłem sobie, że Pempuszkowie pół śniadania, trzyćwierć obiadu i cały podwieczerek u mnie sobie pożyczyl.

— A kiedy oni ci to oddadzą, pytam się żony.

— Chyba że nigdy, odpowiedziała. Te pożyczki ciągną się już od paru miesięcy i stanęły mi kością w gardle, bo nawet szczyty soli Pempuszkowa mi nie zwróciła.

— Znalazłem! wydarło mi się z piersi, a kiedy Mania w czasie kolacji zjawila się po ćwierć bochenka chleba, wręczyłem jej dla rodziców taki list:

— Szanowni Państwo! Moja spiżarnia będzie dla Was nadal stała otworem tylko pod tym warunkiem, jeżeli ogłosicie w gazecie, że w ub. roku podarowałem Wam: 5 litrów oleju, 20 litrów octu, centnar cukru, 2 centnary soli, 3 centnary mąki, 20 centnarów kartofli i t. d. Robiąc dobroczynność, pragnę za nią przynajmniej moralnie być wynagrodzonym.

— To sąsiad? To sąsiad? To cham! To grubjanin! wrzeszczała pani Pempuszkowa. Do dziś południa jednak po nic swojej Mani nieprzysłała, i sądzę, że odtąd zawsze będą jadł obiad i że niedługo kupię żonie nowy kapeluszek.

Pokrzywka.

KRONIKA MIEJSCOWA.

CHOJNICE, dnia 8 czerwca 1928 r.

— **Osobiste.** Panna Wanda Ulandowska, córka znanego i zasłużonego działacza i obywatela w Chojnicach p. radcy Antoniego Ulandowskiego, zdała na państwowym, wyższym liceum w Poznaniu, egzamin na nauczycielkę. Państwu Ulandowskiemu życzymy szczerze tego radosnego w ich życiu momentu a p. Ulandowskiemu powodzenia w zawodzie.

— **Sprostowanie.** Pan Galiński z ul. Prochowej donosi nam, że pożar w jego mieszkaniu nie wybuchł i że wiadomość przez nas podana, była mylna.

Biskup ciężko raniony z rewolweru.

W południowej Karolinie strzelił obłąkany ksiądz na Biskupa Querry. Biskup został ciężko zraniony, a kapłan popełnił samobójstwo.

Nowe szpiegostwo.

W Stanisławowie odkryto nową szajkę szpiegowską, pracującą dla Rosji, drugą szajkę taką przyłapano w Laskostajniem pow. święciańskim, przyczem aresztowano 6 osób w tem 1 Niemca z Gdańska.

Sądy pracy.

Ministerstwo Pracy zamierza w najbliższym czasie utworzyć na podstawie dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej tak zwany sąd pracy, nasamprzód w Warszawie, a później w innych środowiskach.

Zamek królewski

ma być w przyłości stałą rezydencją Prezydenta Rzeczypospolitej.

Udowodnione przekupstwo.

Inżynierowi Kuźmie udowodniono w trzecim dniu jego przesłuchów, że otrzymał 30 tys. rubli łapówki z poleceniem niszczenia urządzeń przemysłu sowieckiego. Kilku oskarżonych zeznaje, że Kuźma wobec nich przysłał się do tej łapówki i że się nią z nimi dzielił.

Wzmoczone prześladowanie Polaków w Rosji.

Dnia 3-go czerwca w Kijowie aresztowano 6-ciu Polaków, z których dwu oskarżono o szpiegostwo na korzyść Polski.

W środę w Mińsku aresztowano 5-ciu Polaków w tem jedną kobietę.

Śniegi w Prusach Wschodnich.

W całych Prusach Wschodnich spadły w środę śniegi. Puszcza w Rumintach pokryta jest grubą warstwą.

Benesz wygłosił ekspozycję.

Minister Benesz wygłosił w sejmie czeskim ekspozycję, w której pomiędzy innymi oświadczył, że w Berlinie mówił tylko o sprawach ogólnego znaczenia.

Rząd Callesa chce zgody z Kościołem.

W najbliższym czasie oczekuje się podobno zawarcia umowy pomiędzy Stolicą św. a rządem meksykańskim, mającej przywrócić prawidłowe stosunki kościelne. Kościoły mają być znowu o-

Zatarg z Jugosławią załagodzony.

Mussolini upoważnił posła w Białogrodzie gen. Bodrero do oświadczenia, że uważa odpowiedź rządu jugosłowiańskiego w sprawie zaburzeń w Jugosławji za wystarczającą i przyjął ją ze zadowoleniem do wiadomości.

Czy „Italię" znaleziono?

Z Murmańska potwierdzają wiadomość radjo wąż o wylądowaniu „Itali" na ziemi Franciszka Józefa. Statek „Lucy", znajdujący się w pobliżu wybrzeża murmańskiego przyjął także sygnał „Itali", wzywający na pomoc. Z powodu jednak złych warunków atmosferycznych nie można było odcyfrować całej depeszy.

Lotnicy rosyjscy lecą mu w pomoc. Ekspedycja lotnicza wyjechała w środę do Leningradu, skąd na hydroplanie uda się do Archangielska. Stamtąd samoloty wezmą za podstawę swych poszukiwań Nową Ziemię, skąd w promieniu 150 km. będą przeszukiwali obszary ziemi Franciszka Józefa.

Wykazy polskie zagranicą mają być tańsze.

Gazety warszawskie donoszą, że z jesienią zamierza rząd zaprowadzić jednolitą cenę za wykazy do Niemiec, których cena ustanowiona zostanie na 50 zł.

Najwyższy dostojnik

kościół angielski, prymas Anglii i arcybiskup w Canterbury, dr. Davison zamierza z powodu sędziwych lat złożyć godność.

Lwów dostaje pięć milionów dolarów pożyczki.

W magistracie lwowskim czynione są obecnie gorączkowe przygotowania do wielkiej pożyczki m. Lwowa. Chodzi tu o pożyczkę w kwocie 5 mil. dolarów, której udzielić ma spółka francusko-amerykańska „Blair Foreign Corporation" w Paryżu.

W sprawie pożyczki przyjechało do Lwowa dwóch przedstawicieli ministerstwa skarbu, którzy wezmą udział we wspólnej konferencji, z przedstawicielami zagranicznego konsorcjum.

twarte i duchowieństwo ma znowu z całą swobodą spełniać swe obowiązki. Brak dotąd potwierdzenia tej wiadomości.

— **Kierownictwo Publicznej szkoły powszechnej męskiej w Chojnicach** przyjmuje w dniach 13, 14 i 15 czerwca b. r. o godz. 3 — 6 popołudniu w kancelarii kierownika zgłoszenia chłopców i dzieci niemieckich do szkoły urodzonych w roku 1921 i przedzi.

— **Inspektor szkolny w Chojnicach** podaje do wiadomości, że tegoroczne ferie letnie szkół powszechnych w Chojnicach i Czernsku trwać będą od 29 czerwca do 31 sierpnia br. włącznie t. j. razem z feriami szkół średnich i wydziałowych. Natomiast ferie letnie szkół powszechnych wiejskich rozpoczną się 22 lipca i trwać będą do 31 sierpnia br. Czas ferij jesiennych dla szkół wiejskich ustalony jest później.

— **Oj Śledziu, Śledziu marynowany!** O imci Śledziu już pisaliśmy. Niedawno zamarynowali go w beczce więziennej za różne sprawunki. Teraz zaś złodziejaszek kolejno za nie przed sądem odpowiada. W lipcu ub. r. Śledź służył u gospodarza Nowaka w Nowym Dworze. Odchodząc od niego, zapakował w swoim kuferku również dwie marynarki, lecz nie swoje własne a gospodarskie. Na rozprawie sądowej Śledź z miną baranka powiedział, iż nie wiedział, że marynarki zabrał. Prokurator nazywając Śledzią notorycznym złodziejem, zażądał dlań jednego roku więzienia. Sąd jednak przyznał pewne okoliczności łagodzące i postanowił przedłożyć oskarżonemu ustalony już okres kary tylko o 3 miesiące.

— **W podróży naokoło Europy** We wtorek i środę był w naszym mieście Telesfor Napierała z Wyrzyska, syn dowódcy 65 p. p., odbywający już od roku 1925 podróż naokoło Europy. Dzielnym globetrotter zwiedził wszystkie kraje europejskie za wyjątkiem półwyspu Skandynawskiego oraz Rosji. Podróżował piechotą, utrzymując się z przygodnej pracy. Mimo wielu poniesionych trudów Napierała wygląda zdrowo i dziarsko. W Chojnicach zajął się podróżnikiem magistracki Wydział Opieki Społecznej. Nocieg zaś zaofiarował mu w koszarach I. Baon / Strzelców. Napierała podróż swoją kończy i wraca obecnie w domowe siedlisko.

— **W kółko to samo.** Tylekrotnie ostrzegaliśmy w naszej gazecie, że w strefie granicznej nie wolno przebywać bez specjalnego paszportu. Wszakto na nic. Strażnicy każdego niemal dnia kogoś w tym zakazanym pasie ziemi aresztują. Onegdaj przetrzymano znowu i odstawiono do Sądu niejakiego Piotra Raszaka. Ano, kto nie chce nas słuchać, niech słuca potem dozorca więziennego.

— **Nieomal katastrofa.** We wtorek gospodarz Jankowski z Angowic podjechał wozem, zaprzężonym w narokni, do Bramy Człuchowskiej. Z naprzeciwka jechało auto, dając trąbką głośne sygnały. Konie raptem się przestraszyły i poniosły. Wóz poszedł w drobne kawałki. Oszałałe zaś zwierzęta popędziły naoslep przed siebie aż do fabryki mebli Kiedrowskiego, gdzie potknąwszy się, legły na rozłożonych deskach. Udało się oba gorączkowane koniki ująć i uspokoić. Na szczęście nic im się nie stało.

— **Nieszczęście motocyklisty.** Tegóż samego dnia przed południem jechał szosą szenfiedzka pewien motocyklista. Koło wieży wodnej naraz z maszyną się przewrócił. Doznał tak poważnych okaleczeń, że trzeba było odstawić go do Zakładu św. Boromeusza.

— **W niedzielę odbędą się regaty żaglowe.** Miejscowy Klub Żeglarski urządza w niedzielę dnia 10 bm. o godz. 3-ciej po poł. pierwsze tegoroczne regaty żeglarskie na jeziorze charzykowskim. Trasa zawodów, tworząca trójkąt, będzie wytknięta pływakami, zaopatrzonemi w chorągiewki. W pierwszej klasie będzie żywe współzawodnictwo. Pożegluje w niej również nowy kajak, zbudowany przez p. Lahna. Stateczek to bardzo zgrabny, ozagłowany wysokim żaglem spiczastym. W drugiej klasie mają startować „Magda", „Irena", „Heinz". W trzeciej klasie wezmą udział wypróbowane już łodzie wędrownie „Halka", „Poznańczyk", „Frya" i harcowska „Hulajdusza". Młodzież gimnazjalna po-

raz pierwszy stanie do boju o nagrodę z własną łodzią. W ostatnim biegu ruszą „Chojniczanka", „Mignon", „Lisela" oraz „Ruth", opatrzona w nowe eleganckie ozagłowanie. „Pomorzanka" Towarzystwa Młodzieży Katolickiej będzie czynna jako łódź towarzysząca i pomocnicza. Wozy i samochody mogą używać już nowozbudowanego dojazdu od drogi brukowanej do terenu klubowego.

— **Kiedy więźnia można zakuć w kajdany?** Wszystkie władze bezpieczeństwa i sądowe otrzymały okólnik Ministerstwa Sprawiedliwości w sprawie stosowania kajdan wobec aresztantów. Okólnik ten wyjaśnia, iż nie wolno zakuwać w kajdany osób oskarżonych o wykroczenia — a nie o zbrodnie. Zakuwać w kajdany wolno tylko przestępców, którym grozi kara ciężkiego więzienia albo śmierci. W razie stawiania oporu jednak i usiłowanej ucieczki wolno zakuć w kajdany także innych przestępców.

— **Dzień Sokola.** Pan Wojewoda Pomorski zezwolił na urządzenie w niedzielę dnia 10 bm. zbiórki ulicznej pod nazwą „Dzień Sokola" na terytorjum całego Pomorza. W Chojnicach zbiórka ta, urządzona przez miejscowe gniazdo sokole, rozpocznie się o godz. 8-mej rano W południe na rynku przygrywać będzie kapela. Zysk ze zbiórki przeznaczony jest na cele Towarzystw gimnazjalnych „Sokol" w Polsce. Dzielnicy Pomorskiej. Czołom!

— **Czemu ona tam szukała.** Dzierżawca Konsumu Urzędniczego spostrzegł onegdaj w południe, że na strychu jego domu ukryła się jakaś kobieta. Przywołana policja wywlokła ją z ukrycia i tajemniczą damą okazała się osoba lekka obyczajów, niejaką Marta Wolter, bez stałego miejsca zamieszkania. Czego szukała na obcym strychu, zdradzić nie chciała więc policja odstawiła ją do Sądu.

— **Aresztowany za obrazę urzędników sądowych.** Na polecenie Sądu Powiatowego został w środę pod wieczór aresztowany niejaki Wojtalewicz, zamieszkały w powiecie Podobno dopuścił się słownej zniewagi urzędników sądowych.

— **Dziś w piątek** mamy św. Medarda. Rolnicy twierdzą że gdy w tym dniu pada, natenczas padać będzie przez 40 dni. Miejmy nadzieję, że wróżba się nie sprawdzi, jak wogóle rok obecny omylił wszelkie dotychczasowe rachuby.

— **Tragicomiczne zajście.** Przed kilku dniami przytrzymano na skraju lasu moszczeńskiego osobnika z Niemiec, którego miano w podejrzaniu o niewyraźne przekroczenie granicy. Nieborak odsiedział w śledztwie policyjnym przeszło dzień, zanim się wykazała niewinność jego. Pokazało się bowiem że Niemiec na samej granicy rozmawiał z kilkoma dziewczynkami, no i zdarzyła mu się akurat w toku rozmowy ludzka przypadłość. Musiał się wstydliwie cofnąć a nie mając innego wyjścia, cofnął się na skraj lasu, który już do Polski należy. Nie przypuszczał, że tam czuwa czujne oko strażnika polskiego, który go zaraz objął w swe objęcia i już nie wypuścił, pozwalając jedynie na uporządkowanie górnej części spodni.

— **Męczeństwo chrześcijan.** Dnia 8 i 11 bm. o godzinie 8,30 wieczorem wyświetla tutejsze kino „Nowości" na rachunek Stow. Katolickiej Młodzieży Męskiej w Chojnicach film p. t. „Męczeństwo chrześcijan", wielkie ministerjum religijne w 10 aktach.

Ze względu na religijną treść tego filmu, który przedstawia życie chrześcijan w czasach wielkiego ich prześladowania na początku V wieku, apeluję do wszystkich miejscowych towarzystw katolickich, by gremjalnie brały udział w temże przedstawieniu i przez to poparły też materialnie doniosłą akcję Stowarzyszenia Katol. naszej młodzieży Grochowski, prezes Ligi Kat. par. chojn.

Z WOJEWÓDZTWA.

Niwy. (Nowa placówka Powostowa i Wojaków.) Dnia 3 czerwca b. r. powstała nowa placów-

ka Powstańców i Wojaków. O godz. 16-tej zagał zebranie przodownik Straży Granicznej p. Franciszek Patalos. Po przeczytaniu porządku zebrania wybrano przewodniczącym Komisarza Straży Granicznej p. B. Ściegiennego, który treściwym przemówieniem zachęcał młodzież do ćwiczeń. Wybrano następujący zarząd. Przewod. str. gr. p. Franciszka Patalosa — prezesem, nauczyciela p. Pawła Empla — sekretarzem i oświatowym, str. gr. p. Franciszka Lewickiego — skarbnikiem, str. gr. p. Józefa Radeckiego komendantem. W skład komisji rewizyjnej wchodzi pp. Józef Dalecki, Franciszek Lipiński i Franciszek Zaborowski.

Placówka składa się z 28 członków. Należy życzyć nowej placówce pomyślności w pracy tak doniosłej dla Ojczyzny. „Wolność”

Lubawa. (Straszne skutki zabawy.) Onegdaj w czasie zabawy chłopców w t. zw. „wisielca” we wsi Szymbarków opodal Lubawy. 14-letni chłopiec założył sobie pętlę na szyję i udawał wisielca. Wskutek nieopatrzności potrącenia podstawy, na której stał, ta ostatnia wypadła mu z pod nóg i chłopiec zawisł w powietrzu. Kolega widząc nieszczęście, pobiegł przestraszony do miasta po pomoc, która przybyła jednak za późno, gdyż chłopiec zmarł.

— **Toruń.** (Film pomorski). Dowiadujemy się, że w Toruniu powstało Towarzystwo Filmowe o

nazwie Pomorskie Towarzystwo Kinematograficzne „Pe Te Ka”, które obrało sobie za zadanie stworzenie własnej pomorskiej wytwórni filmowej. „Pe Te Ka” pozostaje w łączności z wszystkimi tego rodzaju krajowymi wytwórniami, dzięki czemu rozporządza najlepszymi siłami artystycznymi i technicznymi.

Pe te Ka obecnie opracowuje już projekt wielkiego i poważnego filmu pomorskiego który zapoczątkowuje całą serję wytworów tego typu — a której celem będzie przedstawienie w filmowym ujęciu odrębnych a charakterystycznych cech historycznych, gospodarczych, architektonicznych i krajoznawczych perły naszej Rzeczypospolitej, jaką jest polska pomorska ziemia.

GIEŁDA PIENIĘŻNA.

Dolary Stanów Zjedn. (1 dolar)	8,90 zł.
Franki francuskie (100)	35,04 1/4 zł.
Franki szwajcarskie (100)	171,84 zł.
Fundy angielskie (1 f.)	43,51 1/8 zł.
Korony czeskie (100 k.)	26,41 1/2 zł.
Liry włoskie (100 lirów)	46,98 zł.
5 proc. pożyczka dolar.	85,0 zł.
6 proc. 19 ¹⁹ / ₂₀	— zł.
Gdańsk (w guldenach.)	
Dolar	5,11 1/4
Złoty (100 złotych)	57,50

Przekazy na Warszawę (,)	57,40
100 marek rentowych	122,60
1 funt	25,02

Giełda Piodów Rolnych w Poznaniu

Warunek: buntel hurt. fr. st. załad. ładunki wagon. dostawa zaraz ze 100 kg. w 20 dniach.

Zyto	50,50—52,00
Pszonica	51,50—53,00
Jęczmień	—
Jęczmień brow.	47,0—48,00
Cwies	44,00—46,00
Mąka z. 65% wł. work.	73,50—
Mąka z. 70% wł. work.	71,50—
Mąka p. 65% wł. work.	71,00—75,00

Ogólne usposobienie spokojne.

TOW. ŚPIEWU „LUTNIA.” Lekcja dla chóru mieszanego dziś, w piątek o godz. 8.15 wiecz. w szkole. Dyrygent. **POW. KOŁO ZWIĄZKU INWALIDÓW W CHOJNICACH** w Chojnicach. Zebranie odbędzie się w niedzielę dnia 10 bm. o godz. 1 popoł. w lokalu p. Januszewskiego. Zebranie zarządu w sobotę dnia 9 bm. o godz. 8-mej w lokalu p. Kalety. Zarząd

KŁO AWA, Zebranie Tow. Powstańców i Wojaków odbędzie się w niedzielę 10 bm. o 5.30 po poł. w lokalu zebrania, na które przybycie wszystkich członków jest koniecznym. Chodzi o omówienie sprawy występów stowarzyszeń Przystosowania wojskowego w Chojnicach 24 bm. Równocześnie będzie wykład nauczyciela p. Wielewskiego z Krzyków. Wolność! Zarząd.

Redaktor naczelny: **DYONIZY KOWALSKI.**

Ogłoszenie licytacji.

Dnia 15. czerwca br. o godz. 11-tej sprzedawane będą w eksp. tow. w Chojnicach najwięcej dającym za gotówkę:

1 wirówka do mleka „Westfalia R. 50“ i 1 skrzynie zaprawa do wódek wagi 49 kg. 1260

P. K. P. Eksp. tow. Chojnice.

Wyleczenie raptury

Bez operacji, bez przeszkód w pracy!

osiągnięto dzięki naszej metodzie leczenia nawet w najtrudniejszych wypadkach i to w zadziwiająco wielkiej mierze.

W skład kuracji wchodzi: **ruptura pachwiny, uda, blizny, brzucha i wodna.**

Urzędowo potwierdzone referencje można przejrzeć w pokoju poczekalnym, na życzenie również wysyłamy n. p.

Ruptura moja, na którą od kilku lat cierpie, została przez lekarza zaufania niniejszego instytutu zupełnie wyleczona, bez bólów i przeszkód w pracy. Czuję się zupełnie zdrowym, jak za młodych lat. Johann Diering, Poppe b. Schwerin a. W. 10. 2. 28.

W roku 1924 leczył Dr.-Hamburg rapturę moją wielkości jaja indycz. Wyleczono nie doskonale. Od tego czasu nie używam bandażu i wykonuję wszelkie prace bez przeszkód. Obecnie mam lat 58. S. Kubjalm b. Flatow, Februar 1928.

Dzięki metodzie leczenia raptury instytutu „Hermes“ Hamburg, zostałem zupełnie wyleczony. Jul. Szulz, Rohrbach 7. V. 28

Godzinę przyjęć naszego lekarza zaufania w **Człuchowie: Środę, 13. czerwc, przed południem od godz. 9—1 i po południu od godz. 3—7 w Hotelu Deutsches Haus.**

„Hermes“ Ärztliches Institut für orthopädische Bruchbehandlung, G. m. b. H. **Hamburg**, Esplanade 6 (lekarz kierow. Dr. H. L. Meyer.) 1261

Najstarszy i największy instytut leczniczy tego rodzaju.

Bez operacji, bez przeszkód w pracy!

osiągnięto dzięki naszej metodzie leczenia nawet w najtrudniejszych wypadkach i to w zadziwiająco wielkiej mierze.

W skład kuracji wchodzi: **ruptura pachwiny, uda, blizny, brzucha i wodna.**

Urzędowo potwierdzone referencje można przejrzeć w pokoju poczekalnym, na życzenie również wysyłamy n. p.

Ruptura moja, na którą od kilku lat cierpie, została przez lekarza zaufania niniejszego instytutu zupełnie wyleczona, bez bólów i przeszkód w pracy. Czuję się zupełnie zdrowym, jak za młodych lat. Johann Diering, Poppe b. Schwerin a. W. 10. 2. 28.

W roku 1924 leczył Dr.-Hamburg rapturę moją wielkości jaja indycz. Wyleczono nie doskonale. Od tego czasu nie używam bandażu i wykonuję wszelkie prace bez przeszkód. Obecnie mam lat 58. S. Kubjalm b. Flatow, Februar 1928.

Dzięki metodzie leczenia raptury instytutu „Hermes“ Hamburg, zostałem zupełnie wyleczony. Jul. Szulz, Rohrbach 7. V. 28

Godzinę przyjęć naszego lekarza zaufania w **Człuchowie: Środę, 13. czerwc, przed południem od godz. 9—1 i po południu od godz. 3—7 w Hotelu Deutsches Haus.**

„Hermes“ Ärztliches Institut für orthopädische Bruchbehandlung, G. m. b. H. **Hamburg**, Esplanade 6 (lekarz kierow. Dr. H. L. Meyer.) 1261

Najstarszy i największy instytut leczniczy tego rodzaju.

Ogłaszajcie w Dzienniku Pomorskim.

Wielki wybór **MEBLI**

kompletne umeblowania jak i pojedyncze meble.

Trumny i wybięcia do trumien

Fr. Kiedrowski, Chojnice (Pom.) Człuchowska 6-8

Najstarszy magazyn w miejscu. Własne warsztaty stolarskie i tapicersk.

Sprzedam klub wydzierżawie. ładnie położone

gospodarstwo 53 morgowe z łąką i torfem. Zabudowania masywne. 1262

Straszkiwicz, Sępólno, Hallera 15.

Zł. 2,80

za 1 centnar górnośląskiego węgla w kostkach bez miału dostawa do domów poleca **Szachtszejder** Tel. 101. 1266 **Młyńska 20.**

Górnośląski węgiel

poleca i przyjmuje zamówienia

Roman Nowacki.

Prima kossy

grabki i strychnalce poleca 1263

A. Ludwig.

Świeżo wędzone marynki i losos Sery deserowe i konserwy rybne poleca 1267

Fr. A. Ciepliński Chojnice, Człuchowska 7.

Sól bydłęca poleca 1264

A. Ludwig.

Objąłem agenturę Tow. Ubezpieczeń od ognia „Vistula“ Tczew.

Na życzenie przychodzę również w dom. 1246

Paweł Geene Chojnice, ul. Szeńfeldzka 9.

Przetarg przymusowy W sobotę, dnia 9. czerwca br. o godz. 11 przed poł. sprzedam na prdwórzu spedytora Nowackiego najwięcej dającym za gotówkę:

1 harmonjum
1 kanapę
2 fotele
1 stół z nakryciem
1 blurko
50 but. konjaku
1 łeb z rogami Jel.
2 krajobrazy

Rogowski, kom. sądowy Chojnice 1265 ul. Dworcowa 62.

Kupuję każdą ilość świeżych węgory

i placę najwyższe ceny dzienne. 1247

Fr. A. Ciepliński, Chojnice, ul. Człuchowska 7.

Uczennice przyjmie zaraz

Magazyn Obuwia 231 9Dworcowa 8.

Zagubłem **wykaz osobisty** i proszę o zwrot. 1257

August Beyer ul. Strzelecka 8.

Wyrób wina z żyta.

Wino z żyta można samemu wyrabiać dla użytku domowego za pomocą drożdży winnych rurki fermentacyjne, pożywkę dla drożdży, oraz krótkie przepisy poleca

Drogerja Bracia Hubert w. J. Hubert

Chojnice, Gdańska 18

Tanio Radjoaparaty Tanio

odbior na głośnik kompl. z lampk. oszczęd. głośnikiem, akumulatorem, bat. anodowa, kompl. mat. antenowym i podatkłem na rzecz G. D. P. i T. **zł. 350.—** poleca **Inż. M. Brukarzewicz** Biuro inż.-techn. BYDGOSZCZ, Toruńska 181. — Tel. 14-50

OBRAZY

religijne, narodowe, historyczne artystyczne oraz portrety królów i pisarzy polskich

poleca **Księgarnia Dzień. Pom.**